

PESTPROTOCOL

**Erfgooiers College
Huizen**

Index

Inleiding:	3
Competenties van de docent:.....	3
Preventieve maatregelen door school:.....	3
Planmatig handelen:	4
Digitaal Pesten.....	6

Inleiding:

Uitgangspunt is: Als pesten en pestgedrag plaatsvindt, ervaren we dat als een probleem op onze school. Zowel voor de docenten als de ouders, de gepeste leerling, de pester(s) en de 'zwijgende' groep leerlingen. Ook heeft de school een inspanningsverplichting om pestgedrag te voorkomen en aan te pakken door het scheppen van een veilig pedagogisch klimaat waarbinnen pesten als ongewenst gedrag wordt benaderd en in het geheel niet wordt geaccepteerd.

De docenten moeten tijdig signaleren en alert zijn op pestgedrag in algemene zin. Daarnaast verwachten wij van docenten dat ze melding maken van het pestgedrag bij de mentor. Indien pestgedrag optreedt, moeten docenten duidelijk stelling en actie ondernemen tegen dit gedrag. De verantwoordelijkheid voor signaleren en benoemen blijft binnen de school te allen tijde liggen bij de docenten.

Wanneer pesten, ondanks alle inspanningen weer optreedt, voert de school de uitgewerkte protocollaire procedure uit.

Dit pestprotocol wordt door het hele team onderschreven.

Competenties van de docent:

In het vak van docent stimuleer je gewenst gedrag en keur je ongewenst gedrag af. Je wijst leerlingen op de noodzaak van het hebben van wederzijds respect voor elkaar en wilt ze een veilig leer- en werkklimaat bieden.

- De docent laat merken dat hij/zij een goede samenwerking tussen leerlingen waardeert en zorgt ervoor dat leerlingen rekening houden met elkaar.
- De docent ziet wat er gebeurt in de klassen waarmee hij/zij werkt. De docent luistert naar de leerlingen en reageert op hen, spreekt hen aan op ongewenst gedrag en stimuleert gewenst gedrag. Hij/zij laat de leerling in zijn waarde en zorgt ervoor dat de leerling respect opbrengt voor hem/haar en voor medeleerlingen.

De verantwoordelijkheden zijn samen te vatten door vier beroepsrollen:

- de interpersoonlijke rol,
- de pedagogische rol,
- de vakinhoudelijke en didactische rol,
- de organisatorische rol.

Deze beroepsrollen worden door de docent vervuld in het werken met leerlingen, met collega's, met de omgeving van de school en met zichzelf.

Preventieve maatregelen door school:

De coach bespreekt met de leerlingen de algemene afspraken en regels in de klas en op school als normaal gebruikelijk aan het begin van het schooljaar. Het onderling plagen en pesten wordt hier benoemd en besproken in alle klassen van de school.

De regels van het pestprotocol worden expliciet besproken. Indien de coach

aanleiding daartoe ziet, besteedt hij of zij expliciet aandacht aan pestgedrag in een groepsgesprek. Planmatig handelen:

- **Signaleren:** Het signaleren van pesten kan op verschillende manieren gebeuren. Eigenlijk zou de leerling zelf aan moeten geven dat hij/zij gepest wordt maar dit gebeurt meestal niet. De gepeste is vaak te bang voor de gevolgen om dit te doen. Wat zijn de mogelijkheden om te signaleren:
  - De leerling geeft zelf aan dat hij/zij wordt gepest,
  - De docent signaleert dat een leerling wordt gepest en geeft dit door aan de mentor,
  - De OOP of vertrouwenspersoon signaleert een leerling die gepest wordt, en geeft dit door aan de mentor.
  - De coach signaleert zelf, of krijgt informatie van collega's over leerlingen uit zijn klas die worden gepest.
- **Aanpak hulp/begeleiding van de gepeste leerling:** In eerste instantie moet ervoor worden gezorgd dat het slachtoffer in een veilige omgeving terecht komt. De stappen zijn:
  - Is het een spoedgeval en moet je ingrijpen, zorg dan dat je het slachtoffer op een veilige plek neer kan zetten,
  - Gesprek met het slachtoffer en pester om zo veel mogelijk informatie te verzamelen en het pesten te laten stoppen en geef dit (schriftelijk) door aan de coach.
  - De coach doet navraag bij de gepeste leerling om te controleren of het pesten is opgehouden.
  - Blijkt het niet om een eenmalige gebeurtenis te gaan, dan gaat de coach in gesprek met slachtoffer en pester en maakt met beide partijen duidelijke afspraken. Deze worden vastgelegd en door de coach gemeld in de leerlingdossiers (Magister). Ouders van beide leerlingen worden geïnformeerd door de coach. Betreft het leerlingen uit verschillende klassen dan volgen beide coaches het traject!
  - Is de aanpak van de coach niet afdoende, dan neemt deze contact op met de sectorleider op school. Coach en sectorleider doen, indien nodig, beroep op de hulpverleners in school (orthopedagoge). Tevens stelt de coach de ouders van beide partijen op de hoogte.
- **Aanpak van de pester (protocollaire procedure):**
  - **Gesprek coach;** Indien er sprake is van een incident betreffende pestgedrag wordt dat met de betrokken leerlingen besproken door de docent van dat moment.
  - De docent maakt melding van het voorval bij de coach(es).
  - Wanneer uit het contact tussen de coach en de gepeste leerling (zie boven) blijkt dat het niet om een eenmalig incident gaat, dan voert de coach een gesprek met de pester. In dit gesprek worden duidelijke afspraken gemaakt en deze worden vastgelegd in Magister. Ouders van beide leerlingen worden geïnformeerd door de coach.
  - De coach checkt regelmatig bij de gepeste leerling of het pesten is gestopt.
  - Is de aanpak van de coach niet afdoende, dan neemt deze contact op met de sectorleider op school. Tevens stelt de coach de ouders van de pestende leerling op de hoogte.
  - De sectorleider voert een gesprek met de pestende en de gepeste leerling met als doel het pesten te stoppen. Gemaakte afspraken worden schriftelijk

vastgelegd en de pestende leerling krijgt een afschrift hiervan mee naar huis ter ondertekening door ouders.

- **Gesprek met de ouders:** Indien er sprake is van herhaald pestgedrag worden de ouders van de pester in het bijzijn van de pester en de coach op de hoogte gesteld van de ongewenste gebeurtenissen in een gesprek op school (sectorleider). Aan het eind van dit oudergesprek worden de afspraken met de pester uitdrukkelijk doorgesproken en ook vastgelegd. De rector wordt uiterlijk in dit stadium door de sectorleider op de hoogte gesteld van de gesprekken met de kinderen en de ouders en kan de gemaakte afspraken terugvinden in Magister.
- **Melden rector bij blijvend pestgedrag:** Indien het probleem zich toch blijft herhalen, meldt de sectorleider dit gedrag aan de rector. De coach overhandigt de sectorleider hiertoe een gedocumenteerd protocol met daarin de data van de gebeurtenissen, de data en inhoud van de gevoerde gesprekken en de vastgelegde afspraken zoals die zijn gemaakt om het pesten aan te pakken.
- **Gesprek rector met ouders;** De rector roept de ouders op school voor een gesprek. Ook de leerling kan in dit eerste directiegesprek worden betrokken. De rector gaat uit van het opgebouwde archief van de coach en vult dit archief verder aan met het verloop van de gebeurtenissen.
- **Doorverwijzing naar de zorg;** Indien het gedrag niet verbetert kan er een verwijzing plaatsvinden naar de Zorg met eventuele doorverwijzing naar externe hulpverlening.
- **Isolatie of schorsing;** Indien het pestgedrag van de pester niet aanzienlijk verbetert, en/ of de ouders van het kind werken onvoldoende mee om het probleem ook aan te pakken, kan de rector overgaan tot bijzondere maatregelen zoals isolatie of schorsing.

Checklist pestprotocol

- Melding pesten bij coach

- Contact coach – gepeste leerling

- Gesprek coach, gepeste leerling en pestende leerling
  - Afspraken maken
  - Aantekeningen Magister
  - Ouders beide leerlingen geïnformeerd

- Bij voortduren: coach licht sectorleider in

- Coach licht ouders beide leerlingen in over voortduren van pesten
  - Aantekening van contact in Magister

- Indien nodig interne leerlingenzorg inschakelen (coach in overleg met sectorleider)

- Gesprek sectorleider, gepeste leerling en pestende leerling
  - Afspraken maken
  - Aantekeningen Magister

- Bij voortduren: gesprek sectorleider, coach, ouders en pestende leerling
  - Afspraken maken
  - Aantekeningen Magister
  - Rector inlichten a.d.h.v. ingevuld protocol en gespreksverslagen Magister (sectorleider)

- Bij voortduren: sectorleider schakelt rector in

- Gesprek rector, ouders en pestende leerling
  - Consequenties:
    - Sanctie: schorsing of verwijdering
    - Doorverwijzing interne of externe zorg

Digitaal pesten

Digitaal pesten heeft als doel de ander in een slecht daglicht te plaatsen. Digitaal pesten kan zich op verschillende manieren voordoen:

- een nepprofiel aan maken voor iemand, om diegene zwart te maken en daarbij te kwetsen.
- het versturen van bedreigende of confronterende berichten via social media
- het online verspreiden van gênante teksten en foto's
- iemand via de mobiele telefoon bedreigen
- iemand publiekelijk vernederen op een forum
- een chatroom of een andere sociale netwerksite zoals Facebook of Twitter gebruiken om iemand te vernederen, zwart te maken of te pesten
- iemand buiten sluiten bij een bepaalde internetgroep

Zoals hierboven omschreven komt digitaal pesten sterk overeen met klassieke vormen van pesten. Ondanks de vele gelijkenissen zijn er een aantal belangrijke onderscheidende kenmerken aan digitaal pesten ten opzichte van klassieke vormen. Een aantal belangrijke verschillen die bij digitaal pesten van toepassing zijn:

- **Anonimiteit**

Bij klassieke vormen van pesten kan de dader moeilijker anoniem blijven. De dader is wel in staat om geruchten te verspreiden, berichten in een onherkenbaar handschrift te schrijven of persoonlijke eigendommen van het slachtoffer te onteigenen. Internet en mobiele telefonie bieden de digitaal pester wel de mogelijkheid om zijn ware identiteit te verhullen.

- **Het kan 24/7 gedaan worden**

Klassieke vormen van pesten gebeuren vaak als het slachtoffer bij de dader in de buurt is. Wanneer het slachtoffer niet meer in contact staat tot de dader hoeft deze doorgaans niets meer te vrezen. Huidige communicatiemiddelen maken digitaal pesten op ieder moment van de dag mogelijk.

- **Langdurige zichtbaarheid van het gedrag**

In tegenstelling tot klassieke vormen van pesten, kan digitaal pesten langer zichtbaar blijven op social media. Elektronische berichten zoals haatpagina's of kwetsende/ gênante foto's blijven vaak voor langere tijd online vindbaar.

- **Vele getuigen en soorten omstanders**

Bij klassieke vormen van pesten zijn vaak directe omstanders betrokken. Bij digitaal pesten kan iemand op verschillende manieren omstander of getuige worden. Kwetsende berichten kunnen via social media gedeeld worden waardoor het een veel groter publiek kan bereiken.

- **Moeilijker detecteerbaar en geen toezicht**

Aangezien digitaal pesten vaak via social media plaatsvindt, is het mogelijk dat het pesten het slachtoffer overal kan bereiken. Het raakt het individuele slachtoffer direct. Hierdoor zijn mogelijk docenten, ouders en andere mensen in de directe omgeving van het slachtoffer, vaak niet op de hoogte van wat er zich afspeelt.

- **Dader(s) worden niet direct geconfronteerd met hun acties**

Door het ontbreken van oogcontact, lichaamstaal, intonatie of omdat de dader zijn ware identiteit achterhoudt, is het moeilijk hen hierop aan te spreken en te confronteren. Face to face contact kan de dader confronteren met zijn of haar gedrag, terwijl digitale pesters niet worden geconfronteerd met hun acties en zo geen idee hebben van de mogelijk verstreckende gevolgen voor het slachtoffer